

A photograph of a man with shoulder-length brown hair and glasses, wearing a dark brown jacket over a light blue button-down shirt. He is leaning against the trunk of a large tree in a forest. The background is a soft-focus view of a wooded area with green foliage and a small white building in the distance.

SAMULI "SAMSON" LINTULA

Syntynyt Kemijärvellä vuonna 1971, asunut pitkään Tampereella, nyt asuu Helsingissä

Ammatiltaan päätoiminen sarjakuvantekijä

Teoksia: *Musta Hevonen* (Kumiorava 2011), sarjakuvia *Myrkky-* ja *Mad-lehtiin*, *Korkeajännitys*-albumeita mm. *Kansalaissodan punainen/valkoinen Korkeajännitys* (2000), *Talvisodan Korkeajännitys – Vanjan jäinen helvetti* (2001), kuvituksia mm. vitsikirjoihin.

Musta Hevonen

mustaheppa.sarjakuvablogit.com
gocomics.com/darksideofthehorse

Huumorimiehiä

Samuli "Samson" Lintulan sarjakuvilla on tuhansia lukijoita, mutta sarjakuvataiteilijana Lintulan tuntevat vain harvat.

TEKSTI VESA SAARINEN • VALOKUVA JAAKKO SEPPÄNEN

Samuli "Samson" Lintulan (s. 1971) kasvot eivät kulttuurilehtien kanssa ole komistaneet. Eikä Samson ole sarjakuvapiireissäkään tunnettu taiteilija – harva tietää, miten monessa hän on ollut mukana. Siksi on herkkuisen ristiriitaista, että lukijamäärissä mitattuna Samson on eräs Suomen luetuimmista sarjakuvataiteilijoista.

Aika hyvin kaverilta, joka on mielestään julkaissut vain yhden sarjakuva-albumin (*Musta Hevonen*, 2011) ja jolle tämä haastattelu on vasta pitkän sarjakuvauran kolmas. – Ensimmäinen haastattelu tehtiin M.O.I.-lehteen vuonna 1985. Kohta sen jälkeen lehti lopetettiin, Lintula nauraa.

Naurusta ja huumorista. Niistä meillä riitti helsinkiläisessä kahvilassa tavaatessamme puhuttavaa, sillä Lintulan koko sarjakuvauraa yhdistää huumorisävyinen sarjakuva. Sellaista hän on myös koko ikänsä lukenut.

Kemijärvellä syntynyt, mutta suuren osan elämästään Tampereen katuja tallannut Lintula kasvoi monen ikätoverinsa tavoin lukien *Asterixeja*, *Tinttejä*, *Lucky Lukea* sekä Aku Ankkaa.

– Sarjakuvan lukeminen on ollut melkein veressä. Aku Ankka meille tilattiin kotiin heti kun äidin mahasta ensimmäinen sydänkäyrä näkyi. Ja kun *Goscinny* kuoli vuonna 1977, isä sanoi, että siihen loppui Asterixit, Lintula muistelee.

– Ja niin ne tavallaan loppuivatkin. *Syvä kuilu*, ensimmäinen Asterix-albumi Goscinny'n kuoleman jälkeen, oli valtava pettymys.

Monille 1970-luvulla kasvaneille Aku Ankka oli sukupolvikokemus. Aku Ankkaa tilattiin ja luettiin, tarinoista keskusteltiin koulujen pihilla. Lintulan elämään ja uravalintaan Aku Ankalla oli mullistava vaikutus.

– Aku Ankka oli hyvällä tavalla kaiken nielevä juttu silloin 1970-luvun loppupuolella. Aku Ankasta opin lukemaan, ja kun lehdessä

huumorisarjakuvalehti Myrkky, joka kuului erityisesti 1990-luvun alussa kasvaneiden nuorukaisten vakiolukemistoon.

”Tuli sellainen alitajuinen ajatus, että sarjakuvia piirtämällä pääsisi suureksi kuuluisuudeksi.”

tuolloin kerrottiin, että niiden parhaiden tarinoiden takana on **Carl Barks**, pohdin, että sarjakuvataiteilijaksi voisin itsekin ryhtyä, Lintula kertoo.

Erityisen suuren vaikutuksen Lintulaan teki Barksin *Takaisin Klondikeen* -mestariteos.

– Tuli sellainen alitajuinen ajatus, että sarjakuvia piirtämällä pääsisi suureksi kuuluisuudeksi, Lintula nauraa.

Myrkkylistä huumoria

Sarjakuvantekijäksi ei tulla ilman kovaa työtä. Ehkä juuri siksi Lintula piirsi todella paljon jo varhain. Hänen töitään julkaistiin koululehdissä, nuortensivuilla ja sarjakuvalehtien lukijanpalstoilla.

Lintulalla on tallessa iso pino erilaisia lehtiä ja julkaisuja, joissa hänen töitään on julkaistu.

– Varmaan siksi en nuorena tullut tehneeksi omakustanteita, kun koulussa ja muualla sai tehdä piirroksia ihan tarpeeksi, Lintula pohtii.

Oli juuri sekalaisten piirroksien ja erilaisten onnellisten yhteensattumien ansiota, että Lintula tutustui 1980-luvun lopun Tampereella jo edesmenneen Semic-kustannusyrityksen väkeen.

Eräs Semicin tunnetuimpia julkaisuja oli

Myrkkyä luettiin kodeissa, kouluissa ja kirjastoissa. Sitä näpistettiin kioskeista ja opettajien takavarikkolaatikoista. Harva Myrkyn lukijoista tietää, että monet lehden suosituimmista sarjakuvista olivat Samsonin käsialaa.

– Vuonna 1993 tai 1994 ryhdyin tekemään Myrkky-sarjakuvia. Myrkky osti minulta vähän heikkolaatuisempaa tavaraa, ei varmaan ainoastaan siksi, että lehden tekijäporukassa oli tuttuja ihmisiä, Lintula muistelee.

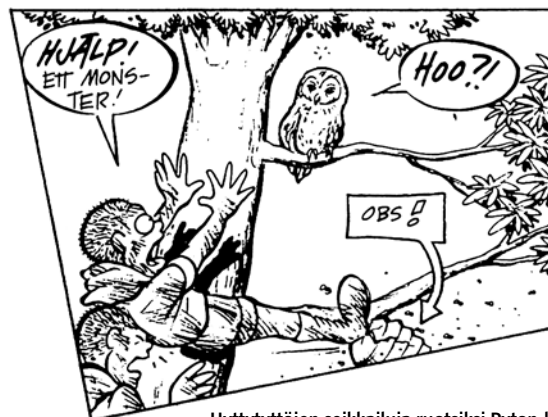
Lintula piirsi Myrkkyyn sarjakuvia laidasta laitaan, elokuvaparodioista toistuvasti sarjoihin saakka. Niistä hän nostaa esimerkiksi *Hyttyttytöt*, parodiasarjakuvan 1990-luvun kettutyttöistä sekä kettutyttöilmioista.

– Lukijääänestyksissä se menestyi hyvin, mutta monien huumorijuttujen tavoin se vanheni aika nopeasti.

Osan sarjakuvista Lintula piirsi ja käsikirjoitti itse, osassa mukana oli käsikirjoittaja **Elin** alias **Antti Marttinen**. Työstä ei 1990-luvun puolivälissä ollut pulaa.

– Tein Myrkkyyn tosi paljon sarjakuvia, mutta se oli kivaa. Kun pääsin yliopistoon, olin että yliopisto buu, sarjakuvat jee, Lintula muistelee.

– Mutta oli työn määrästä haittansakin. Kun Barks kävi Suomessa vuonna 1994, työkiireet

painoivat päälle niin pahasti, että en ehtinyt Barksia katsomaan. Piti piirtää Myrkkyy-sarjakuvia.

Vanhon Myrkkyyjen ja Madien selaaminen on mielenkiintoinen kokemus. Kuluneen parinkymmenen vuoden aikana huumori vaihtuu Suomessa muuttuneen: vanhat lehdet ovat täynnä huumoria, jota 2010-luvun Suomessa pidettäisiin epäkorrektina. Ruotsalaisia, homoja, luonnonsuojelijoita, naisia ja vaikka mitä ja ketä lehdissä pannaan halvalla numero toisensa jälkeen.

- Huumori on parissakymmenessä vuodessa tosiaan hieman muuttunut. Tuohon aikaan viljeltiin esimerkiksi "pitkä perään" -tyylisiä yksinkertaisia homovitsejä. Vitsailu ei ennen ollut yhtä tarkkaa kuin nykyään, Lintula pohtii.

- On varmaan ihan hyvä juttu, että huumori on muuttunut tietyllä tavalla vähemmän loukkaavaksi. Mutta silti on hyvä juttu, että huumoria riittää, huonoja alapääjuttujakin. Lehdissä niitä ei ole, eikä lehtihiillyissä taida sellaisille olla tilaa, mutta Internet on huonoa huumoria pullollaan.

Ihmisten tarve alapäähumorille ei ole parissakymmenessä vuodessa kadonnut. Siitä todiste on se, että Lintulan vanhat Myrkkyy-tarinat leviävät verkon huumori- ja kuvasivustoilla tänäkin päivänä. Joitakin sarjakuvataiteilijoita moinen harmittaisi, mutta ei Lintulaa.

- Minulla ei ole henkilökohtaisesti mitään sitä vastaan, että vanhat Myrkkyy-juttuni leviävät netissä avoimella public domain -periaatteella. On paljon parempi, että vanhat sarjakuvat ovat ihmisten luettavissa netissä kuin homehtumassa divarien hyllyissä.

Viime vuosituhanen lopulla sekä Myrkyntä että Madin lukijamäärät laskivat nopeasti ja lehdet hiipuivat. Yritystä kuitenkin riitti lopuun asti.

- Semicillä uskallettiin kokeilla kaikenlaista. Esimerkiksi vuonna 1997 julkaistiin lehden kylkiäisenä Tamasokisti-PC-peli, parodia aikansa tamagotchi-virtuaalilemmikki-ilmioista. Tamasokistin idea oli simppele: virtuaaliotusta sai kiduttaa.

Peli myi mahtavasti, mutta huumorilehtiä se ei väistämättömältä lopulta pelastanut.

Korkeajännityksiä

Samsonin kynästä ovat peräisin paitsi monet legendaariset Myrkkyy-sarjakuvat, myös vuosituhanen vaihteen *Suomi-Korkeajännitys*-buumin menestyneimmät albumit. Lintula on piirtänyt paitsi suurmenestykseksi nousseet kansalaisodan Korkeajännitykset myös muun muassa talvisodasta, jatkosodasta ja vaaran vuosista kertovat seikkailut.

Korkeajännitys-albumeihin Lintula tutustui jo pikkupoikana.

- Ehkä kymmenvuotiaana sain lahjaksi muovikassillisen vanhoja Korkkareita. Oli niissä seikkailua, huumoria ja poikien välistä ystävyttäkin, Lintula muistelee.

Tie Korkeajännitys-piirtäjäksi oli sattuma, josta Lintula jälleen kiittää tamperelaista Semicin väkeä.

- Olin paikalla, kun idea Suomi-Korkeajännityksistä keksittiin, ja jotenkin sain Tampereella pikku hiljaa ängettyä itseni siihen projektiin mukaan. Siitä huolimatta, että realistista ihmis-sarjakuvaa en ollut tuolloin piirtänyt.

Lintula ei ole erityisen tyytyväinen ensimmäisiin Korkeajännitys-albumeihinsa.

- Oli tosi kauheaa kokemattomana tehdä realistista sarjakuvaa, varsinkin kun samaan aikaan oli hurja määrä päällekkäisiä projekteja. Ensimmäiset albumit menivät vähän harjoitteluksi.

kaupoissa, eikä ilmeisesti kukaan sitä ostanut.

Se, että vaivalla tehty sarjakuva-albumi jää vaille menestystä, ei kuitenkaan Lintulaa suuremmin harmita.

- En ota huonoa myyntiä kamalan vakavasti, ja olen oppinut, että uraa sarjakuvataiteilijana ei muutenkaan kannata rakentaa yhden menestyksen, yhden tukijalan varaan.

- Oli kivaa, että Korkeajännitykset myivät sen minkä myivät, enemmän niitä lopulta kävi kaupaksi kuin aluksi ajateltiin. Ehkä jälkikäteen ajatellen olisi pitänyt keskittyä enemmän talvi- ja jatkosotajuttuihin, mutta kukapa tietää, miten siinä olisi käynyt.

Strippitaiteilijaelämää

Viime vuosina Lintula on kunnostautunut strippisarjakuvien tekijänä. Hänen uraansa strippisarjakuvataiteilijana voi luonnehtia rauhallisen noususuhtaisena: jos Lintulan vuonna 2008 alkanutta Musta Hevonen -strippisarjaa ei nyt megamenestykseksi voi kutsua, on sillä ainakin oma, vakiintunut ja kasvamaan päin oleva lukijakuntansa.

Musta Hevonen -huumoristripit ovat tyyllitään ja ilmeeltään erilaista sarjakuvaa Myrkkyy- ja Mad-tarinoihin tai Korkeajännitykseen totuneille. Piirrostryyliltään stripit kumartavat angloamerikkalaisten perinteisten strippisarjakuvataiteilijoiden, kuten Bill Wattersonin, Char-

Lintulan vanhat Myrkkyy-tarinat leviävät verkon huumori- ja kuvasivustoilla tänäkin päivänä.

Suomi-Korkkarien buumi laski yhtä nopeasti kuin nousikin.

- Ehkä ensimmäisten albumien ostajat ajattelivat, että onpa huonosti piirretty, en enää ikinä osta näitä, Lintula nauraa.

- Mutta vakavammin, oli se vähän kurjaa, että kun viimein Rauhanturvaajien Korkeajännityksessä olin oppinut piirtämään ihmiset ja mittasuhteet oikein, albumia oli valtavat pinot

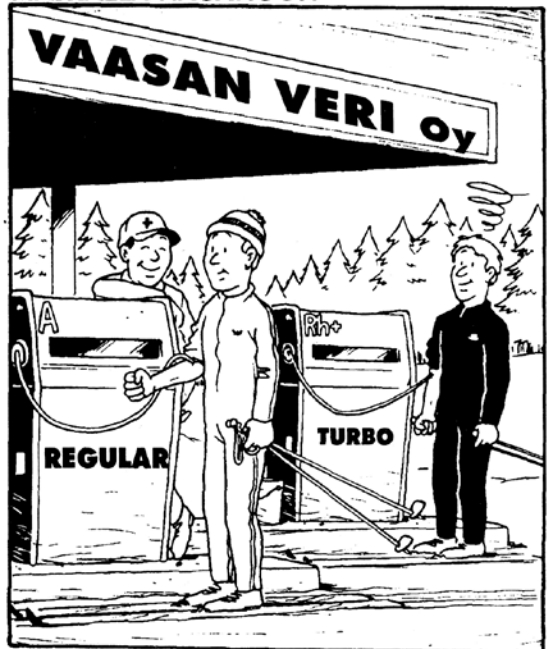
les M. Shultzin tai jopa Jim Davisin suuntaan.

Mukana on häivähdys Gary Larsonia ja tietenkin aino annos Lintulan lapsuudensuosikkeja, Carl Barksia sekä eurooppalaisia mestareita.

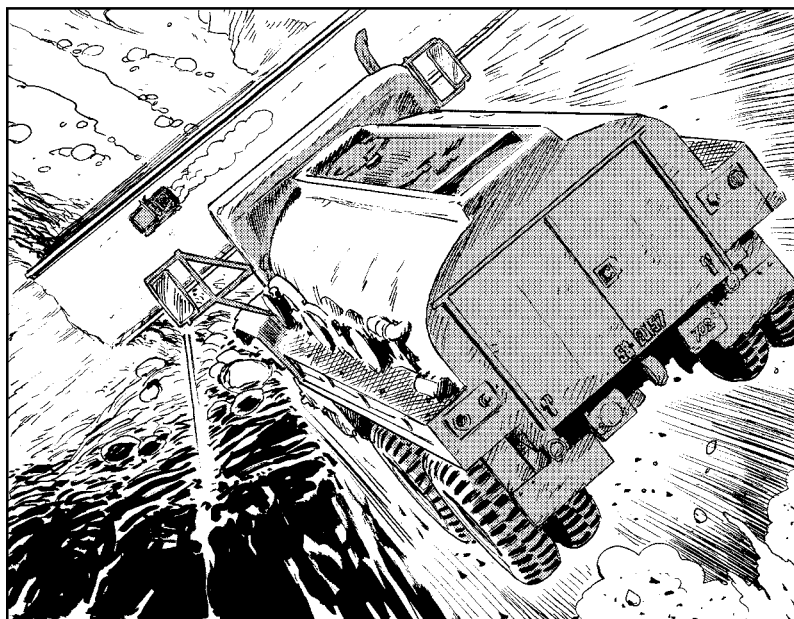
- Wattersonin *Lassi ja Leevihän* on strippisarjakuvien helmi, joten kai sitä alitajuisesti kumartaa hieman sinne suuntaan. Nimi-merkkiä myöten: ajattelin aikoinaan, että jos on Watterson ja Larson, niin miksei sitten myös

MATKALLA NAGANOON

Kun karpaasi kunnolla tankata muistaa, niin ketterämmin laduilla suksikin luistaa!

Musta hevonen

by Samson

Heikki-Pekka Miettisen *Pahkeinen*-sarjakuvien tyyliä.

– Koko heppastripin perusajatuksena oli, että pyrin rikkomaan sarjakuvan konventioita ja haastamaan sarjakuvan maailmaa.

Erikoista Musta Hevonen -stripeissä on paitsi sen tapa murtaa sarjakuvan tyylikeinoja myös se, että Lintula on alusta asti suunnannut sarjakuvan kansainvälisille markkinoille. Strippejä Lintula julkaisee sekä suomalaisessa että yhdysvaltalaisessa verkkopalvelussa, ja Lintula suunnittelee ne alusta alkaen siten, että ne toimivat sekä suomeksi että englanniksi.

– Sarjakuvan tekemisen kannalta on iso haaste tehdä vitsejä, jotka toimivat molemmilla kielillä. Yksinkertainen englanti tuntuu kuitenkin toimivan, Lintula kertoo.

Nopsaan laukkaan Musta Hevonen ei ole vielä päässyt, mutta ensimmäiset reippaat askeleet se jo ottanut.

”Jos on Watterson ja Larson, niin miksei sitten myös Samson.”

– Sarjakuva on Bullsin syndikoima, ja koska heppaa julkaistaan GoComics.com -sarjakuvapalvelussa, sieltä tulee pieniä shekkejäkin. Tosin niiden arvo on yleensä niin pieni, että lunastuspalkkioiden vuoksi shekkejä ei kannata Suomessa lunastaa, Lintula toteaa nauraen.

Raha ei ole kuitenkaan se tärkein juttu.

– Eniten shekeissä merkitsee se, että niiden allekirjoittajana on Lee Salem, Bill Wattersonin luottotoimittaja. Vähän kuin olisi askeleen päässä mestarista, Lintula hymyilee.

Pitkä askel Lintulalla ei Wattersoniin muutenkaan ole. Tuoreena hankkeena Lintula on ainoana suomalaistaiteilijana mukana Team Cul de Sacissa, hyväntekeväisyysprojektissa, joka kerää sarjakuva-albumilla varoja sarjakuvataiteilija Richard Thompsonin sairauden hoi-

toon. Hurjassa taiteilijakaartissa on Lintulan ohella mukana – ensimmäisen kerran vuosiin – myös Bill Watterson.

Kansainvälisessä tekijäkaartissa mukanaolo kertoo Lintulan kontakteista Yhdysvaltojen sarjakuvamarkkinoiden suuntaan. Mahdollisuuksia tuntuu olevan.

– Heppasarjakuvalla on yli 7000 päivittäistä tilaajaa GoComics-palvelun kautta, ja vaihtelevan mukava määrä satunnaisia lukijoita päälle. Englanninkielistä albumiakin on kysytty, Lintula kertoo.

Juuri sen pidemmälle tulevaisuuteen Lintula ei uraansa ole suunnitellut.

– Teen sarjakuvia täyspäiväisesti, mutta lasten ja perheen ehdoilla. Lasten koulupäivän aikana ehtii tehdä stripin ja suunnitella hieman sunnuntaisarjaa, mutta kovin paljon aikaa muulle tekemiselle ei jää.

Edes kotimaisen sarjakuvan seuraamiselle ei Lintulalla aikaa juuri ole. Siitä hän on hieman pahoillaan.

– Pertti Jarlan, Milla Paloniemen, Anssi Rauhalan ja Petteri Tikkasen jutuista tykkään. Tikkasen töistä erityisesti: hän on ainoa taiteilija, jolta olen ostanut originaalin. Kari Sihvonon ja Ilkka Heilä ovat loistavia toki myös.

– Mutta yleisesti ottaen olen aika pihalla siitä, mitä Suomessa tapahtuu. Jos huomaa, että on paljon aikaa lukea sarjakuvia, sitten on myös aikaa ideoida parempia sarjakuvia ja tehdä omia töitä. Vain silloin kun on väsyksissä, tohtii lukea sarjakuvia, ja sitä aikaa ei kovin paljon ole.

Yhdelle tulevalle projektille Lintula toivoo kuitenkin löytävänsä aikaa: hän on hissukseen valmistelemaassa vakavampaa Suomen historian tositapahtumiin perustuvaa sarjakuvamaania.

– M.A. Jeskanen tyhjensi *Perkeleellä ja Santalalla* pajatsoa jonkin verran, mutta ei saanut sitä ihan tyhjäksi. Ehkä historiassa on vielä ammennettavaa.

– Ja sitä paitsi olen saanut tarinaa varten apurahan Sarjakuvantekijöiltä. Uutta ei heru ennen kuin työ on valmis, Lintula nauraa.

ADOLF HITLERIN KOULULUOKKA
SCHWEINHUNDSTADTISSA VUONNA 1901